
Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA
Izpitna pola 2

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 24. avgust 2019

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 2

Razčlemba izhodiščnega besedila

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so vsi odgovori v nalogi **vsebinsko in jezikovno** pravilni. Vsebinsko napačen in jezikovno napačen in jezikovno pravilen odgovor je 0 točk. Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuye z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
1.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ sporočevallec/tvorec (besedila) ♦ mesto/kraj objave ♦ čas objave 	Še sprejemljivi rešitvi: avtor (besedila) datum (objave)	1 + 1 + 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
2.	1	♦ V uvodnem odstavku/V U./V uvodu.		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
3.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ govorjeno ♦ dvogovorno ♦ raziskovalni ♦ tematski 		1 točka za dve pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
4.	3	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Slovenščina je v svetu vpliven jezik, saj je eden od uradnih jezikov Evropske unije, poleg tega so bile iz nje v druge jezike prevzete nekatere besede (npr. <u>dolina</u>, <u>lipicanec</u>)/krasoslovnji <u>izrazi</u>. 		1 + 1 za vsebinsko ustrezen odgovor + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi, če je za vsebinsko ustrezen odgovor dobil vsaj 1 točko.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
5.1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Slovenski etimološki slovar (Marka Snoja)/etimološki slovar ◆ Slovar slovenskega knjižnega jezika (2)/SSKJ⁽²⁾ 		1 + 1
5.2.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ širok, dolg ◆ ozek, dolg 		1 + 1 za pravilno vrstico.
5.3.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ prek hrvaščine iz latinščine ◆ spadajo 		1 + 1
5.4.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ (kljub tem uspehom/pridobitvam) ne smemo popustiti v prizadevanju/ne smemo prenehati prizadevati si/skrbeti/si moramo prizadevati še naprej 		
Skupaj	8			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
6.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ kaks<u>š</u>eh ◆ jezikoslov<u>l</u>ec ◆ z<u>v</u>l<u>j</u>st ◆ v<u>e</u>ndar 		1 točka za dve pravilni rešitvi. Vsaka napačna rešitev izniči eno pravilno do 0 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
7.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ [s] ♦ [ʃ] ♦ [w] 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ [t] ♦ [eʊ] ♦ [dʒ] 	2 pravilna zapisa 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
8.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ če ♦ za ♦ ne ♦ se ♦ mu ♦ bo 		1 točka za dve pravilni rešitvi. Vsaka napačna rešitev izniči eno pravilno do 0 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
9.	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ -izem ♦ -o- ♦ po- ♦ / 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ izpeljanka ♦ zloženka ♦ sestavjenka ♦ sklop 	1 + 1 točka za dve pravilni obrazli. 1 + 1 + 1 + 1 za poimenovanje tvorjenk.
			brez obrazila/∅	

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
10.1.	1	♦ vsečkati		
10.2.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ knjigomat ♦ ledomat ♦ kovancemat 		1 + 1 + 1
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
11.	3	<p>Po <i>smislu</i>, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Pri <u>nikomer</u> nima obstanka. ◆ Z <u>ničimer</u> ni zadovoljen/zadovoljna. 		1 + 1 za ustrezno obliko zaimka + 1 točka za jezikovno pravilnost smiselnih povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
12.1.	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dovršni/dov. ◆ nedovršni/nedov. ◆ nedovršni/nedov. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zapuščati ◆ obogatiti ◆ pogovoriti se 	Dva pravilna odgovora 1 točka.
12.2.	1	◆ ponavljajoče se dejanje		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
13.1.	1	◆ od kod		
13.2.	3	<p>Po <i>smislu</i>, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Zaradi jezika smo vstopili v <u>to skupnost</u>. ◆ Ptice selivke letijo <u>na jug</u>. 		1 + 1 za ustrezno tvorjeni predložni zvezi + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
14.1.	3	<p>♦ Zaradi jezika so nas <u>veliki evropski narodi</u> opazili // že v srednjem veku. // // .....</p>		2, 3 v celoti pravilno podčrtani stavčni členi 1 točka, 4 v celoti pravilno podčrtani stavčni členi 2 točki, 5 v celoti pravilno podčrtanih stavčnih členov 3 točke. Oba pravilna odgovora 1 točka.
14.2.	1	<p>♦ (prislovno določilo) vzroka ♦ (prislovno določilo) časa</p>		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
15.	3	<p>♦ S / S / S / S + S</p>		1 točka za pravilno ugotovljeno število stavkov.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
16.1.	2	<p>♦ prilastkov (odvisnik) ♦ časovni (prislovni)/prislovni/prislovnodoločilni (odvisnik)</p>		1 + 1
16.2.	2	<p>♦ saj ♦ a</p>	<p>♦ pojasnjevalno ♦ protivno</p>	1 + 1 za pravilno vrstico.
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
17.	2	<p>♦ Čeprav/Kijub temu da je v angleščini npr. več kot 80 odstotkov besed tujega izvora, nihče ne govori o tem, da so jezik pokvarile.</p>		1 točka za pravilno pretvorbo + 1 točka za jezikovno pravilnost pretvorjene povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
18.1.	1	♦ sedanjí (glagolski čas)/sedanjik		
18.2.	1	♦ (v) pojasnjevalnem (priredju)		
18.3.	1	♦ v protivnem (pomenskem razmerju)		
18.4.	1	♦ pa		
18.5.	1	♦ razlaganje z utemejevanjem		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
19.1.	1	♦ Slovenščina		
19.2.	6	♦ jo/(iz) nje	♦ z (osebni ^m samostalnišk ^{im}) zaimkom/pozaimljanje ♦ z osebno glagolsko obliko/z morfemsk ^{im} naveznikom/ morfemsko navezovanje ♦ z dobesedno ponovitvijo ♦ z nadpomenko	1 + 1 točka za dva pravilna naveznika, če je za nanašalico izpisal besedo Slovenščina. 1 + 1 + 1 + 1 za poimenovanje načina navezovanja.
		♦ nima/ima		
		♦ slovenščina		
		♦ (svoj) jezik		
Skupaj	7			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
20.	5	<p>♦ Z jezikoslovnega stališča je slovenščina zanimiva v mnogo ozirih. Je eden od treh evropskih jezikov z dvojnjo. Poleg nas jo v Evropi poznajo še <u>B</u>altski Litovci in slovanski <u>l</u>užiški Srbi v Gornji in Dolnji Lužici v Nemčiji, ostali jeziki pa <u>j</u>o niso ohranili. Slovenščina je tudi prvakinja v narečjih glede na število govorcev. Prekmurec se v svojem narečju ne more sporazumeti niti z Gorenjcem, kaj šele z <u>R</u>ežljanom. Rus z vzhoda Rusije pa brez večjih težav govori s svojim rojakom iz Volgograda v narečju, čeprav je med njima šest tisoč kilometrov zračne črte. Če se hočemo sporazumevati, potrebujemo standardiziran knjižni jezik, <u>k</u>aterega se moramo vsi naučiti.</p>		<p>1 + 1 + 1 + 1 + 1 (Vsak napačen popravek izniči pravičnega do 0 točk.)</p>

Prazna stran

Naloga**Primer besedila**

21.

Po smislu, npr.:KULTURNO DRUŠTVO MURA
GIMNAZIJA MURSKA SOBOTA**VABILO**
na**pogovor o slovenskem jeziku**

v soboto, 8. februarja 2020, ob 19. uri v knjižnici šole

Gost bo jezikoslovec prof. dr. Marko Snoj. Pogovor z njim bo vodil/vodila Peter/Petra Novak.

Tema pogovora bo slovenski jezik. Pogovarjali se bomo o njegovem pomenu za slovenstvo, njegovih slovničnih posebnostih in položaju v svetu, o prevzemanju in nastajanju besed ter jezikovnih zvrsteh.

Vijudno vabljeni!

Po smislu, npr.:

Kulturno društvo Mura Gimnazije Murska Sobota vabi na pogovor o slovenskem jeziku v soboto, 8. februarja 2020, ob 19. uri v knjižnici šole.

Gost bo jezikoslovec prof. dr. Marko Snoj. Pogovor z njim bo vodil/vodila Peter/Petra Novak.

Tema pogovora bo slovenski jezik. Pogovarjali se bomo o njegovem pomenu za slovenstvo, njegovih slovničnih posebnostih in položaju v svetu, o prevzemanju in nastajanju besed ter jezikovnih zvrsteh.

Vijudno vabljeni!

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
21.			
Zgradba	1	♦ navedba sporočevalca	
	1	♦ izrek vabila oz. poimenovanje besedilne vrste	
	1	♦ členjenost besedila	Likovna oblikovanost besedila/smiselna razporeditev na odstavke.
Skupaj	3		
Vsebina	1	♦ kraj in čas pogovora	
	3	♦ tema pogovora in dve podtemi	Za temo 1 točka. Za vsako podtemo 1 točka.
	1	♦ sodelujoči/gost	
Skupaj	5		
Slogovna ustreznost	do 2	♦ npr. jedrnatost (ločitev bistvenega od nebitvenega), ustreznost (zborni jezik, slogovno nezaznamovano besedišče), koherenca (jasno izražanje logičnih razmerij, ustreznost pomenska povezanost povedi), kohezija (uporaba ustreznih besed za izražanje ponovljenega podatka ...), ustreznost raba glagolskega časa	Za vsako sestavino uradnega besedila odštejemo 1 točko do 0 točk. Za vsako vrsto napak odštejemo 1 točko do 0 točk. Če besedilo ne obsega 25 besed, slogovno ustreznost točkujemo z 1 točko.
Skupaj	2		
Jezikovna pravilnost	do 4		Za vsako napako odštejemo 1 točko do 0 točk. Če besedilo ne obsega 25 besed, jezikovno pravilnost točkujemo z do 2 točkama.
Skupaj	4		
Skupaj	14		

Skupno število točk izpitne pole 2: 90